

Regeling van werkzaamheden

De voorzitter:

Aan de orde is een regeling van werkzaamheden.

Ingekomen is een beschikking van de Voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal inzake aanwijzing van de Eerste Kamerleden Van Wijk en Van der Goot tot lid in de Benelux Interparlementaire Assemblée.

Ik stel voor dinsdag 4 juli aanstaande ook te stemmen over een brief van de commissie voor de Rijksuitgaven (31865, nr. 229).

Op verzoek van de fractie van de VVD benoem ik in de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken het lid Michon-Derksen tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Erkens.

Op verzoek van de fractie van D66 benoem ik in de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport:

- het lid Van der Laan tot plaatsvervangend lid in de bestaande vacature;
- het lid Paternotte tot lid in plaats van het lid Van der Laan;
- het lid Warmerdam tot lid in plaats van het lid Kat;
- het lid Kat tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Paternotte;
- het lid Van Ginneken tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Warmerdam.

Op verzoek van de fractie van D66 benoem ik in de vaste commissie voor Justitie:

- het lid Kat tot lid in de bestaande vacature;
- het lid Warmerdam tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Kat.

Op verzoek van de fractie van D66 benoem ik in de vaste commissie voor Financiën:

- het lid Sahla tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Hammelburg;
- het lid Hammelburg tot lid in plaats van het lid Sahla;
- het lid Warmerdam tot plaatsvervangend lid in de bestaande vacature.

Op verzoek van de fractie van D66 benoem ik in de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat het lid Warmerdam tot plaatsvervangend lid in de bestaande vacature.

Ik deel aan de Kamer mee dat voor de volgende debatten de termijn voor toekenning is verlengd:

- het dertigledendebat over de aanbevelingen uit het Living Planet Report Nederland 2023;
- het dertigledendebat over het asielbeleid;
- het debat over de aanhoudende medicijntekorten;
- het dertigledendebat over het niet vergoeden van een nieuw medicijn tegen borstkanker;

- het dertigledendebat over het rapport van de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving over toekomstgerichte eerstelijnszorg;
- het debat over de bekostiging van antidiscriminatievoorzieningen;
- het debat over het bericht dat Nederland betrokken was bij nog een burgerdodenincident in Irak in 2016.

Ik stel voor toe te voegen aan de agenda van vóór het reces — er staan al heel veel tweeminutendebatten op en deze komt er nog bij, zeg ik maar vast tegen de leden:

- het tweeminutendebat Mijnbouw/Groningen (CD d.d. 22/06), met als eerste spreker het lid Beckerman van de SP.

Ik stel voor toe te voegen aan de agenda van ná — dank voor de medewerking — het reces:

- het tweeminutendebat Uitvoering motie-Ellian over "trouw aan de publieke taak" toevoegen aan de eed of belofte die ambtenaren afleggen (29362, nr. 320), met als eerste spreker het lid Sneller van D66.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De voorzitter:

Dan geef ik als eerste het woord aan de heer Klaver van GroenLinks.

De heer **Klaver** (GroenLinks):

Voorzitter, dank. Er is een debat ingepland over het klappen van het landbouwakkoord. Allereerst heb ik een aantal vragen over informatie die nog niet is gekomen, namelijk de gespreksverslagen. Die zouden er ook bij zitten, maar die zijn nog niet gearriveerd. Die wil ik graag ontvangen voorafgaand aan het debat.

Hetzelfde geldt voor het plan B van minister Adema. Hij heeft voortdurend gezegd dat hij werkte aan plannen voor als het zou klappen. Ook die zouden mee worden gestuurd, maar ook die hebben we nog niet ontvangen.

Ten derde wil ik graag een brief van de minister-president over hoe het nu staat met de verdere onderhandelingen, de heronderhandelingen, over het regeerakkoord. Ik heb daar allerlei uitspraken over gezien van ministers in de media, maar we hebben geen brief gehad van de minister-president. Ook die wil ik voor het debat.

En tot slot, voorzitter, het verzoek waar ik hier echt voor sta. We hebben gevraagd of de minister-president en de vicepremier, Wopke Hoekstra, er ook bij kunnen zijn. Dat verzoek doe ik hier nogmaals. Ik begrijp dat dat niet gaat vanwege buitenlandse verplichtingen. Niemand is gehouden aan het onmogelijke, maar dan vraag ik aan u, voorzitter, om het debat op een moment in te plannen dat zij hier wél bij aanwezig kunnen zijn.

De voorzitter:

Dank u wel. Het informatieverzoek zullen we in ieder geval doorgeleiden naar het kabinet.

De heer **Wassenberg** (PvdD):

Voorzitter. Bij de onderhandelingen over het landbouwakkoord zat op een gegeven moment het halve kabinet aan tafel met de onderhandelaars. Het lijkt mij dus een kwestie van fatsoen dat in ieder geval de minister-president en vicepremier Hoekstra hierbij zullen zijn. Ik steun het verzoek dus van a tot z.

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):

Ik heb zo zelf een paar informatieverzoeken en andere verzoeken op dit punt. Het Reglement van orde voor de ministerraad zegt dat als een dossier niet goed loopt, de minister-president verantwoordelijk is en zijn verantwoordelijkheid moet nemen en het dossier moet overnemen. Nou willen wij als oppositie weleens iets te vaak zeggen dat de minister-president maar moet komen, maar op dit dossier, waarover we al vier jaar bezig zijn qua stikstof en het landbouwdossier, en waarbij hij zelfs per ongeluk 's nachts met zijn Saab ernaartoe rijdt ...

De **voorzitter**:

Dus u steunt het verzoek?

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):

... lijkt het me helder dat in ieder geval de minister-president hier moet zijn. Over Hoekstra ben ik iets minder ... Maar ...

De **voorzitter**:

U steunt dus het verzoek voor de minister-president.

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):

Ja.

De **voorzitter**:

En u had nog een informatieverzoek? Oké, dat komt zo.

De heer **Boswijk** (CDA):

Voorzitter. Het is van belang dat we hier als Kamer snel over gaan debatteren. Het CDA wil dat ook graag. Vorige week is al het verzoek gedaan om verschillende mensen uit het kabinet uit te nodigen. Daar hebben we als CDA toen op gezegd dat we de minister voor Natuur en Stikstof en de minister van Landbouw meer dan voldoende vinden.

De **voorzitter**:

Dus u steunt het niet.

De heer **Boswijk** (CDA):

Geen steun.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Het ontbreken van informatie is natuurlijk wel een reden om het debat eventueel uit te stellen. Maar ik wil wel even duidelijkheid hebben van de heer Klaver. Ik hoor hem met betrekking tot de heer Hoekstra en de heer Rutte vragen om het debat op een moment in te plannen dat zij wel

kunnen. Maar dat kan ook op 23 december zijn, bij wijze van spreken. Dat vind ik wel een beetje vaag.

De **voorzitter**:

De heer Klaver heeft aangegeven: vóór het reces.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Oké. Sorry, dat heb ik dan even ... Dus volgende week?

De **voorzitter**:

Dat heb ik begrepen.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Dus volgende week op een dag dat beiden kunnen? Dan kan ik het verzoek inderdaad steunen. Ik steun ook de informatieverzoeken.

Mevrouw **Beckerman** (SP):

Steun, voorzitter.

De heer **Van Campen** (VVD):

Voorzitter. Een debat over een al dan niet gesloten landbouwakkoord voer je met de minister van Landbouw én met de minister voor Natuur en Stikstof. Wat ons betreft is die afvaardiging vanuit het kabinet voldoende. Ik heb begrepen dat u het informatieverzoek doorgeleidt naar het kabinet, dus we laten het wat ons betreft aan het kabinet.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Steun voor alle verzoeken, mede namens mevrouw Den Haan.

De heer **Boutkan** (Volt):

Dat geldt ook voor Volt.

De heer **Van der Staaij** (SGP):

Wat de SGP betreft houden we donderdag gewoon het debat en is het toereikend om het debat te voeren met de twee ministers die genoemd zijn, mits die wel kunnen spreken namens het hele kabinet.

De heer **Drost** (ChristenUnie):

Wat meneer Van der Staaij zegt!

De heer **Tjeerd de Groot** (D66):

Daar sluit ik me ook bij aan.

De heer **Van Houwelingen** (FVD):

Steun.

De voorzitter:

Meneer Klaver, u heeft geen meerderheid voor uw verzoek, maar wel voor het informatieverzoek. Nogmaals, dat zullen we doorgeleiden.

De heer Klaver (GroenLinks):

Voorzitter, een precisering hier. Uiteindelijk gaat het kabinet over zijn eigen afvaardiging, maar u plant het debat in. Volgens mij heeft de minister-president laten weten dat hij niet kan vanwege internationale verplichtingen. Mijn vraag is of u zou willen kijken of het op een ander moment ingepland kan worden, zodat de minister-president er wel degelijk bij kan zijn. Volgens mij hebben ze namelijk niet aangegeven dat ze er niet bij willen zijn. Als ze er niet bij willen zijn, heeft het geen zin om het te verplaatsen. Aangezien ze buitenlandse verplichtingen hebben, vraag ik dit aan u, voorzitter, want u gaat over het inplannen van de agenda. Volgens mij was vorige week zelfs de SGP van mening — maar ik kan het verkeerd hebben — dat het goed was als ook de minister-president aanwezig zou zijn. Dat wordt dus heel breed in de Kamer gedeeld, maar niet door de meerderheid; dat klopt. De minister-president heeft alleen gezegd: "Ik kan niet vanwege internationale verplichtingen". Ik denk dat hij er gewoon heel graag bij wil zijn. Als wij dat dan niet inplannen op een moment dat hij gewoon in het land is, zou dat flauw zijn. Zou u nog eens willen kijken of dat toch kan?

De voorzitter:

Volgens mij wil ik nu even concluderen dat er geen meerderheid is om het debat te verzetten — zo begrijp ik dat — en dat we dus donderdag hierover gaan debatteren. Voor wat betreft de aanwezigheid even het volgende. De bewindspersonen hebben aangegeven dat de minister van Landbouw en de minister voor Stikstof komen en niet de minister-president en ook niet de vicepremier, de heer Hoekstra. Bij een van hen was dat vanwege internationale verplichtingen, maar zij waren sowieso niet voornemens om te komen. Zij wilden dat overlaten aan de twee andere bewindspersonen.

De heer Klaver (GroenLinks):

Tot slot, voorzitter. Zij waren dus überhaupt niet van plan om te komen. Ik vind dit echt een schoffering van de Tweede Kamer. Ze zijn met z'n allen wel midden in de nacht komen opdruiven bij het landbouwakkoord, maar ze komen hier niet naar de Tweede Kamer.

De voorzitter:

Ik denk dat ik ...

De heer Klaver (GroenLinks):

Ook van de coalitiecollega's vind ik het niet collegiaal ...

De voorzitter:

Dank.

De heer Klaver (GroenLinks):

... dat dit verzoek niet wordt gesteund. Dank u wel.

De voorzitter:

Het enige wat ik kan doen, is dit nogmaals doorgeleiden richting het kabinet.

Dan gaan we naar de heer Van Baarle van DENK.

De heer Van Baarle (DENK):

Voorzitter, dank u wel. Ik mag dit verzoek mede doen namens de heer Kwint, hoorde ik net. Dat is een eer voor mij.

Vorige week zagen we in verschillende artikelen dat studenten met een migratieachtergrond oververtegenwoordigd zijn ...

De voorzitter:

Mag ik iets meer stilte in de zaal? De heer Van Baarle is aan het woord.

De heer Van Baarle (DENK):

... als gevolg van een algoritme en de handavingspraktijken bij DUO. We hebben als Kamer inmiddels besloten om dit extern te laten onderzoeken. Er zijn ook Kamerleden die schriftelijke vragen hebben gesteld. Het lijkt me goed om hier, nadat het onderzoek is afgerond en alle vragen zijn beantwoord, een debat over te hebben met de minister van OCW, zodat we het met elkaar over deze handavingspraktijken kunnen hebben.

De heer Wassenberg (PvdD):

Zeker! Steun namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van der Woude (VVD):

Voorzitter. Wij willen hier ook heel graag een debat over, maar ik heb wel bezwaar tegen het in toenemende mate aanvragen van plenaire debatten over resultaten die er nog niet zijn. Ik zou de heer Van Baarle willen meegeven dat we na het reces meerdere commissiedebatten en WGO's hebben gepland, waar ...

De voorzitter:

Dus geen steun.

Mevrouw Van der Woude (VVD):

Geen steun. Maar ik stel ook die vraag, want er is heel veel gelegenheid om dit debat te voeren. Gisteren was er ook een WGO. Daar waren vijf Kamerleden bij aanwezig. Maak daar ook gebruik van, want dat is misschien sneller.

De heer Mohandis (PvdA):

Wat misschien sneller is, is sowieso een uitdaging het laatste jaar. Maar dat is een andere discussie. Ik steun dit voorstel mede namens GroenLinks.

De heer **Peters** (CDA):

Ik heb een tussenvoorstel. Als uit dat onderzoek nou echt iets komt, dan wil ik het best plenair doen. Dikke kans dat het iets anders is en dan denk je: joh, ik heb al geboekt. Snap je? Dus nu geen steun.

De heer **Boutkan** (Volt):
Steun.

De heer **Drost** (ChristenUnie):
Geen steun nu voor een plenair debat, maar vanzelfsprekend wel om het in de commissievergadering te bespreken.

Mevrouw **Van der Laan** (D66):
Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Peters: eerst de resultaten van het onderzoek en dan bezien of we een plenair debat houden of het via de commissie doen.

De heer **Eerdmans** (JA21):
Ik ben benieuwd naar de reactie van de heer Van Baarle op het voorstel van de heer Peters. Daarnaast ben ik ook wel voor een debat. Wij hebben hier ook Kamervragen over gesteld, maar vanuit een iets andere richting dan DENK.

De **voorzitter**:
Dus u steunt het verzoek?

De heer **Eerdmans** (JA21):
Mijn vraag is of de heer Van Baarle de antwoorden op de Kamervragen van Kwint, van onszelf en van hem eerst wil afwachten en dan een debat wil voeren of dat hij daarvoor al een debat wil houden. Dat begreep ik niet helemaal.

De **voorzitter**:
Even heel kort.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Wat ons betreft kunnen we daar überhaupt al een debat over voeren, omdat we hebben gezien ...

De **voorzitter**:
Ja, voldoende. Het is een ja.

De heer **Van Baarle** (DENK):
... in de reportages dat er voldoende mis is. Maar het lijkt me netjes om het af te wachten.

De **voorzitter**:
Kijk.

Mevrouw **Den Haan** (Fractie Den Haan):
Steun.

De **voorzitter**:

Er is geen meerderheid voor uw verzoek, meneer Van Baarle, maar u heeft wel genoeg voor een dertigledendebat.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Dan zet ik dat graag op de lijst.

De **voorzitter**:
Gaan we doen.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dan geef ik het woord aan de heer Markuszower, die nog druk aan het telefoneren is, zie ik. De laatste informatie komt nog binnen.

De heer **Markuszower** (PVV):
Ja, voorzitter. Jamel L. is nu 56 en heeft vorige week een 36-jarige medewerkster van de Albert Heijn doodgestoken. Vanaf zijn 27ste, en eigenlijk al vanaf zijn 22ste, zorgt deze Jamel L. voor heel veel misdrijven en ellende in Nederland, Curaçao en Engeland. Hij had dus vast kunnen zitten — hij had vast moeten zitten — maar hij werd vrijgelaten, losgelaten op de maatschappij. Het is het zoveelste incident. Het is eigenlijk al een structureel probleem in Nederland en daarom moeten we snel een debat hebben, zodat de mensen in Nederland veilig kunnen winkelen en niet meer doodgestoken worden.

De heer **Ellian** (VVD):
In de eerste plaats gaan onze gedachten uit naar de nabestaanden. Steun voor het debat, maar wel pas inplannen nadat we een feitenrelaas of onderzoek hebben, zodat duidelijk is waarover we debatteren. Maar steun.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Ik sluit me daar geheel bij aan. Steun voor het debat. Sterkte voor de nabestaanden. Even de onderzoeken afwachten, maar daarna zeker steun voor het debat.

De **voorzitter**:
Kan iedereen zich vinden in het voorstel dat gedaan is? Is dat het geval? Er zijn nog een paar mensen die nog iets willen toevoegen.

Mevrouw **Mutluer** (PvdA):
Mede namens GroenLinks steun. Ik ben ook voorstander van een Kamerbrief vooraf. Ik wil graag dat het kabinet ook ingaat op de aanbevelingen die de commissie-Hoekstra destijds heeft gedaan, onder andere naar aanleiding van de moord op Els Borst door Bart van U., zodat wij kunnen meenemen of die in deze zaak zijn gevolgd.

De voorzitter:
Helder.

De heer **Ephraim** (Groep Van Haga):
Het is natuurlijk een vreselijke tragedie. In principe steun, maar volgende week dinsdag is er een commissiedebat Gevangeniswezen en tbs. Dat lijkt me de snelste manier en dan kunnen we daarna altijd nog plenair debatteren.

De voorzitter:
Maar u steunt wel het verzoek?

De heer **Ephraim** (Groep Van Haga):
Ja, ik steun het debat, maar ...

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):
Ik denk niet dat het zo snel hoeft en kan, in alle eerlijkheid. Ik denk ook dat het niet gepast is richting de nabestaanden om dat onmiddellijk te doen. Even iets meer tijd is in dit geval gepast. Steun voor het verzoek. Ik zou inderdaad ook een uitgebreid relaas willen hebben met de voorgaande veroordelingen van de verdachte en hoe die gecommuniceerd zijn met de Nederlandse Staat. Ik heb het dan met name over het Verenigd Koninkrijk en hoe er gecommuniceerd is met het land Curaçao over de tbs aldaar.

De voorzitter:
Helder.

De heer **Drost** (ChristenUnie):
Volgens mij is er over deze zaak een onderzoek aangekondigd. Wij willen de uitkomst daarvan hebben en dan kunnen we wellicht debatteren. Dus ik steun ...

De voorzitter:
Dus nu geen steun?

De heer **Drost** (ChristenUnie):
Nee, ik steun wel het verzoek, maar dat onderzoek moet eerst ...

De voorzitter:
Na ommekomst van het onderzoek.

De heer **Van der Staaij** (SGP):
Voorzitter, steun voor het verzoek. Ik sluit me ook nadrukkelijk aan bij het informatieverzoek van mevrouw Mutluer om te kijken naar de stand van zaken in de uitvoering van de aanbevelingen van de commissie-Hoekstra.

De heer **Van Houwelingen** (FVD):
Voorzitter, steun.

Mevrouw **Kuik** (CDA):
Ik sluit me ook aan bij de woorden van mevrouw Mutluer, dus bij de extra verzoeken.

De heer **Sneller** (D66):
Ik dacht dat u al geconcludeerd had dat er een meerderheid is, maar steun.

De voorzitter:
Ja, klopt, maar er waren nog een aantal leden die nog wat wilden toevoegen qua informatie.

De heer **Wassenberg** (PvdD):
Dat geldt ook voor mij.

De voorzitter:
Dank u wel. Meneer Markuszower, u heeft een meerderheid voor uw verzoek, maar wel na ommekomst van onderzoek en informatie.

De heer **Markuszower** (PVV):
Heel graag, voorzitter, dank u wel. Mijn verzoek is om in die informatiestroom de aangiften die in Zeeland gedaan zouden zijn wegens ernstige bedreigingen en die nooit tot vervolgingen hebben geleid voor deze verdachte, mee te nemen. Misschien kan er specifiek ook een overzicht meegenomen worden van gelijksoortige gevallen, dus niet Jamel L., de verdachte, maar van gelijksoortige mensen met deze problematiek of deze geschiedenis, die niet vastzitten maar daar wel voor in aanmerking zouden komen. Dank u wel.

De voorzitter:
Dank u wel, meneer Markuszower.

Dan geef ik het woord aan mevrouw Leijten, SP.

Mevrouw **Leijten** (SP):
Voorzitter. Eerder heb ik geprobeerd om het bespreken van de evaluatie van de formatie naar Binnenlandse Zaken toe te halen, om daar te besluiten over hoe we dit zouden behandelen. Dat is niet gelukt. Inmiddels is die evaluatie al uitgevallen in een plenair debat, aangevraagd door mevrouw Van der Plas, over "functie elders". Vorige week bleek dat er stukken, verslagen, zijn vernietigd, terwijl die bij het rapport horen. Daarover zou ik graag een debat willen voeren, in dit geval met de Voorzitter zelf, die opdrachtgever van dit onderzoek was en die ook het verzoek heeft gedaan om het voorstel voor behandeling in eigen hand te houden. Dus dat is het verzoek aan de Kamer.

Mevrouw **Maeijer** (PVV):
Voorzitter, van ons steun voor dat verzoek.

Mevrouw **Michon-Derkzen** (VVD):
Voorzitter. Voor het weekend las ik de reactie van de voorzitter van de evaluatiecommissie hierop. Dat vond ik een kraakheldere brief. Om die reden steun ik het verzoek niet.

De heer **Peters** (CDA):
Ik steun het ook niet.

De heer **Sneller** (D66):
Ik ben het eens met mevrouw Michon-Derkzen, omdat in die brief staat dat het niet de verantwoordelijkheid is van de Kamer om ze te bewaren, maar van de evaluatiecommissie. Daar worden ze overigens ook nog bewaard, maar het zou "onbestaanbaar zijn" — haar woorden — dat ze openbaar worden.

De heer **Van der Lee** (GroenLinks):
De PvdA en GroenLinks sluiten zich aan bij de laatste woorden van de heer Sneller.

De heer **Van der Staaij** (SGP):
Dat geldt ook voor de SGP.

De heer **Drost** (ChristenUnie):
De brief van mevrouw Van Baalen waaraan wordt gerefereerd, kan mevrouw Leijten, volgens mij, betrekken bij het plenaire debat dat we houden over de evaluatie van de formatie 2021. Dan kunnen we het er eventueel over hebben, maar voor nu geen steun voor het debat.

Mevrouw **Den Haan** (Fractie Den Haan):
Voorzitter, ik sluit me aan bij de woorden van de VVD en D66: geen steun.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Ik sluit me ook aan bij voorgaande sprekers en bij het reeds geplande debat kan mevrouw Leijten deze vraag ook stellen.

De heer **Boutkan** (Volt):
Dat geldt ook voor Volt.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Ja, wat mij betreft kan het ook gewoon bij het al aangevraagde debat betrokken worden. Het past daar goed in, denk ik.

De heer **Van Houwelingen** (FVD):
Steun.

De **voorzitter**:
Er is geen steun van een meerderheid voor uw verzoek, mevrouw Leijten.

Mevrouw **Leijten** (SP):
Voorzitter, ik zou toch willen opmerken dat wat de evaluatiecommissie zegt over het vernietigen van stukken niet echt ter zake doet. Want of die stukken wel of niet vernietigd zouden mogen worden ...

De **voorzitter**:
We gaan nu geen inhoudelijk debat voeren. Er is geen meerderheid voor uw verzoek, mevrouw Leijten.

Mevrouw **Leijten** (SP):
Maar de Voorzitter zou daar nog wel op reageren. Dat is een toezegging die ze nog niet is nagekomen. Dus bij dezen doe ik dat verzoek dan alsnog.

De **voorzitter**:
Dat was inderdaad de Raming. Het is nog niet zo lang geleden dat de Raming was en ik kom mijn toezeggingen altijd na. Over het algemeen. Ja, dat voeg ik toe, want voordat je het weet, krijg je weer allerlei verwachtingen. Ik heb liever dat ik dingen doe, dan dat ik bij alles verkeerde verwachtingen wek.

Ik geef het woord aan mevrouw Kat van D66. Mevrouw Kat, u mag uw vraag bij de interruptiemicrofoon stellen.

Mevrouw **Kat** (D66):
Waar wilt u mij hebben, voorzitter? Een vooraankondiging voor het tweeminutendebat voor het commissiedebat Armoede- en schuldenbeleid van 5 juli aanstaande, omdat ik die moties graag voor het zomerreces zou willen indienen.

De **voorzitter**:
Ik kijk even of daar bezwaar tegen is. Dat is niet het geval. Dan gaan we dat zo inplannen. Dank u wel, mevrouw Kat, voor de vooraankondiging.

De heer Smals, namens de commissie.

De heer **Smals** (VVD):
Dank u wel, voorzitter. Als voorzitter van de commissie voor VWS het verzoek om een debat in te plannen in oktober over de toekomst van de ouderenzorg. In de commissie is gedeeld dat we mevrouw Agema als de eerste spreker willen hebben. Dat kan niet, begrijp ik. Dus wat ik nu zeg, kan niet. Maar ik zie dat mevrouw Agema klaarstaat, dus dan komt het goed.

De **voorzitter**:
Het is natuurlijk namens de commissie, dus ik kijk eerst even of daar bezwaar tegen is. Dat is niet het geval. Dan gaan we ons best doen om dat in de drukke maand te plannen. We gaan dus ons best doen.

Dan geef ik het woord aan de heer Boutkan van Volt met twee verzoeken.

De heer **Boutkan** (Volt):

Dank, voorzitter. We zouden vanavond debatteren over de Inflation Reduction Act. Dat debat gaat niet door vanwege het debat over het landbouwakkoord dat is ingepland. Dat betekent dat we morgen tijdens de Europese top meer te bespreken hebben. We zouden de Inflation Reduction Act graag bij het debat betrekken en dat gaat ook over de financiering daarvan. Daarom zouden wij graag één minuut extra spreektijd willen, zodat we een goed debat kunnen hebben over alles wat er in Europa gaat gebeuren deze zomer.

De **voorzitter**:

Ik wil u er wel op wijzen dat de spreektijden, afhankelijk van de grootte, ook al best wel groot zijn. "Groot" is een subjectieve term, maar het gaat bijvoorbeeld om acht minuten voor de VVD en D66. Daarna gaan we naar beneden.

De heer **Boutkan** (Volt):

Helaas zijn wij daar nog niet.

De **voorzitter**:

We hebben die dag ook nog een Wet seksuele misdrijven om 16.30 uur. Dus op het moment dat we de tijd heel erg uitbreiden, kunnen andere zaken op de agenda in de verdrinking komen. Dus dat geef ik u mee, maar uiteindelijk beslist u.

De heer **Van Wijngaarden** (VVD):

Voorzitter. Ik snap het verzoek, want het is natuurlijk jammer dat het debat over de Inflation Reduction Act niet doorgaat. Bij dat debat zouden de ministers Adriaansens en Jetten ook zijn, als ik me niet vergis. Die zijn niet bij dat debat over de Europese top morgen. De Inflation Reduction Act staat ook niet op de agenda van de Europese top. Dus hoe vervelend het ook is dat het niet doorgaat vanavond, ik vind niet dat je dit dan bij het debat over de Europese top kan gaan schuiven, om die reden. Daarom steun ik het verzoek niet.

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):

Ik kan me er wel in vinden, mits iedereen één minuut extra krijgt. Ik vraag wel aan de voorzitter of de premier op een gegeven moment weg moet omdat hij al bij vooroverleg van de Europese top moet zijn. Want als de beantwoording van de premier in de knel komt, wordt het ingewikkeld.

De **voorzitter**:

U steunt het verzoek.

Mevrouw **Van Esch** (PvdD):

Steun voor het verzoek.

Mevrouw **Maeijer** (PVV):

Geen steun.

De heer **Drost** (ChristenUnie):

Ik ben bang dat we in de knoop komen, voorzitter. Dus ik steun het niet in dit geval.

De heer **Van der Lee** (GroenLinks):

Ik steun het wel, ook namens de PvdA, maar dan wel met de kanttekening van de heer Omtzigt.

De heer **Bontenbal** (CDA):

Wij steunen het verzoek wel.

De heer **Ephraïm** (Groep Van Haga):

Steun.

De **voorzitter**:

Er is nog geen meerderheid.

De heer **Van Weyenberg** (D66):

Ik steun het, mits ook aan de randvoorwaarde kan worden voldaan dat niet de beantwoording van de premier in de knel komt, zoals de heer Omtzigt, meen ik, als eerste opbracht.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Steun voor het verzoek.

De heer **Van Houwelingen** (FVD):

Steun.

De **voorzitter**:

Er is een meerderheid voor uw verzoek om er een minuut ... O, er is toch geen meerderheid.

Dan uw tweede verzoek.

De heer **Boutkan** (Volt):

Ik wil er nog wel kort op reageren, in de zin dat de acts die natuurlijk wel besproken worden, onderdeel zijn van de reactie op de IRA. Dus dat argument snijdt geen hout.

Dan het volgende verzoek. We hebben het bij het Klimaatfonds al even gehad over de mislukte klimaatonderhandelingen in Bonn voor de inzet op de COP28. Daar worden deze zomer verder nog keuzes gemaakt over wat de inzet van Europa wordt. Die moeten echt ambitieuzer als we kijken naar het pakket dat nu voorligt in de agenda voor de klimaatop. Daar spelen wij een hele belangrijke rol in als parlement omdat we natuurlijk kunnen aanmoedigen om het Europese klimaatbeleid ambitieuzer te maken. Daarover zouden we net als vorig jaar een debat willen hebben ...

De **voorzitter**:

Dank u wel.

De heer **Boutkan** (Volt):
... na de zomer.

De heer **Bontenbal** (CDA):
Wij vinden het goed om hier natuurlijk over door te spreken, maar wij denken dat een commissiedebat geschikter is. Dus als u daartoe een verzoek doet, zullen we dat ook steunen.

De **voorzitter**:
Dus nu geen steun voor een debat, maar wel voor een commissiedebat.

De heer **Erkens** (VVD):
Voorzitter, ook geen steun voor een plenair debat. In commissieverband kan het. Volgens mij hebben we vorig jaar dit debat gehad in oktober. Dus er zit ook nog wat tijd achter.

De heer **Van der Lee** (GroenLinks):
Steun voor het verzoek, ook namens de PvdA.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Geen steun.

Mevrouw **Van Esch** (PvdD):
Steun.

De heer **Ephraim** (Groep Van Haga):
Steun, mede namens JA21, al zal het om andere redenen zijn dan die waarop de indiener van het verzoek doelt.

De heer **Drost** (ChristenUnie):
Mijn fractie geeft de voorkeur aan een commissiedebat, voorzitter.

De heer **Kops** (PVV):
Geen steun.

De heer **Kwint** (SP):
Ook mijn fractie geeft de voorkeur aan een commissiedebat.

De **voorzitter**:
Er is geen steun van een meerderheid. Dank u wel.

Ik geef het woord aan de heer Omtzigt.

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):
Dank u wel, voorzitter. Helaas hebben we het debat over het landbouwakkoord op donderdag. Daar heb ik twee verzoeken over.

Het eerste verzoek is een informatieverzoek over de dekking. In bijlage 1B staat in de voetnoot onder andere dat melk

€0,26 per liter duurder wordt, dat er een vleesbelasting ingevoerd wordt, en dat er belastingen op kunstmest en bestrijdingsmiddelen ingevoerd worden. Ik zou graag willen weten waar dat voorstel vandaan komt.

Twee. Wij zouden voor 1 juli een lijst hebben met wat overheidsorganisaties zoals de rijksoverheid, het ministerie van IenW, de provincies en Schiphol aan ruimte opgekocht hebben. Aangezien we dit debat nu deze week al hebben, zou ik willen kijken of die informatie voor het debat hier kan zijn.

De tweede vraag is om de spreektijd iets uit te breiden naar vijf minuten en de afsplitsers ook wat meer spreektijd te geven. Ik zou zeggen: geef ons dan vier minuten. Dat is iets minder, maar dan kunnen we wel een verhaal houden.

De **voorzitter**:
Ik kijk even naar de collega's. Het informatieverzoek gaan we in ieder geval doorgeleiden, dus daar hoeft u niet op te reageren.

De heer **Boswijk** (CDA):
Voorzitter. Dit is inderdaad een complex debat, dus ik begrijp het verzoek van collega Omtzigt. In dit geval dus steun voor meer spreektijd, dus voor de vier minuten.

De heer **Van Campen** (VVD):
Voorzitter. Ik vind het prima om een gelijke hoeveelheid spreektijd te geven, maar het voorstel daarbij zou zijn om die dan gewoon voor iedereen te maximaliseren op vier minuten. Daar kan ik mee leven.

De heer **Ephraim** (Groep Van Haga):
Steun voor de uiterst verstandige suggestie van de heer Omtzigt.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):
Vier minuten is gewoon echt te weinig. Ik steun het verzoek om dat naar vijf minuten te veranderen en de heren Omtzigt en Van Haga en mevrouw Gündoğan dan vier minuten te geven. Maar van mij mogen ze ook vijf minuten; het zijn volwaardige Kamerleden.

De **voorzitter**:
Ik ga alvast even nadenken over hoe ik hieruit een conclusie kan trekken.

De heer **Drost** (ChristenUnie):
Het voorstel namens mijn fractie is om iedereen vier minuten te geven.

De heer **Boutkan** (Volt):
Nu ik dat hoor ... Als Pieter Omtzigt hier maar een eerlijke spreektijd krijgt ten opzichte van de rest, kunnen wij ermee instemmen. Het is een belangrijk sociaal onderwerp.

De heer **Van der Lee** (GroenLinks):
Ik kan instemmen met vijf minuten en vier minuten voor de afsplitsers.

Mevrouw **Den Haan** (Fractie Den Haan):
Ik ook.

Mevrouw **Van Esch** (PvdD):
Wij ook.

De voorzitter:
Dan ga ik concluderen dat iedereen vier minuten krijgt. Dat is mijn conclusie. Dank u wel, meneer Omtzigt.

Tot slot geef ik het woord aan de heer Baudet, Forum voor Democratie.

De heer **Baudet** (FVD):
Voorzitter. Afgelopen weekend is een bootje waarop leden van onze jongerenpartij gezellig met elkaar het mooie weer aan het vieren waren, bekogeld met een emmer vol braaksel, poep en andere smerigheden. Een van de aanwezige meisjes heeft daardoor ernstig oogletsel opgelopen en moest met spoed naar het ziekenhuis worden overgebracht, waar ze per direct medische hulp moest krijgen om erger te voorkomen. De daders van deze laffe en onacceptabele terreurdaad? Extreemlinkse activisten, die met dit geweld een politieke boodschap wilden overbrengen.

Voorzitter. Dit incident staat helaas niet op zichzelf. We zien een uiterst zorgwekkende opeenvolging van bedreigingen, intimidaties en fysieke agressie richting leden en volksvertegenwoordigers van onze partij.

De voorzitter:
En daar wilt u een debat over.

De heer **Baudet** (FVD):
Terwijl in de politiek en media wordt gesproken over ondermijning van de democratie en daarbij in nauwelijks verhullende taal wordt geïnsinueerd dat Forum voor Democratie zou bijdragen aan het verzwakken of zelfs onmogelijk maken van het democratische proces, zien we dagelijks om ons heen hoe er juist vanuit de andere kant echte ondermijning plaatsvindt.

De voorzitter:
Dank. U moet afronden.

De heer **Baudet** (FVD):
Een laatste zin, voorzitter.

Ons wordt aangewreven dat wij via dog whistles onze achterban zouden oproepen tot ondermijnend gedrag, maar wat er eigenlijk gebeurt, is dat het systeem via dog whistles ...

De voorzitter:
Nee, u moet nu echt afronden.

De heer **Baudet** (FVD):
Maar dit is de laatste zin.

De voorzitter:
Ja, maar het is te lang.

De heer **Baudet** (FVD):
Ik moet toch uitleggen waar ik een debat over wil?

De voorzitter:
Ja, maar het is te lang. Rond nu af.

De heer **Baudet** (FVD):
Het systeem merkt via dog whistles juist óns aan als vogelvrij en maakt ons doelwit van extreemlinkse agressie.

De voorzitter:
En daar wilt u een debat over.

De heer **Baudet** (FVD):
Het is urgent en noodzakelijk om hier met de minister van Justitie en Veiligheid een debat te voeren over de oprukkende gewelddadigheden vanuit extreemlinkse hoek. Daarvoor vragen wij steun van de Kamer.

Dank u wel.

De voorzitter:
De heer Peters.

De heer **Peters** (CDA):
Eigenlijk was mevrouw Agema eerst.

De voorzitter:
O, sorry. Mevrouw Agema.

Mevrouw **Agema** (PVV):
Voorzitter. Wat verschrikkelijk. Steun. Sinds de moord op Pim Fortuyn ben ik politiek actief. Dit soort dingen zijn echt verschrikkelijk.

De heer **Peters** (CDA):
Voorzitter. Als je een emmer smerigheid over je heen krijgt, is dat echt honds en heel verschrikkelijk. Maar dan moet je aangifte doen, denk ik. Daar hoeft ik het hier in de Kamer niet over te hebben.

De heer **Sneller** (D66):

Dit soort intimidatie is verschrikkelijk, maar er komen genoeg gelegenheden om dit bij te betrekken en om dat debat te voeren.

Mevrouw **Van der Plas** (BBB):

Ik steun niet dit specifieke debat. Ik zou het debat breder willen trekken. Ik steun wel het verzoek om een debat over veiligheid van politici in het algemeen, waaronder de mensen van Forum, maar ook de mensen van de PVV en andere Kamerleden die worden bedreigd, geïntimideerd, of wat dan ook. Als het in die vorm gebeurt, kan ik het debat steunen over de veiligheid van onze politici in het algemeen, de bestuurders en de burgemeesters, dus een breed debat daarover.

De **voorzitter**:

Mevrouw Michon-Derkzen.

De heer **Baudet** (FVD):

...

De **voorzitter**:

Wacht, wacht, wacht. Nee. Dat gaf u ook aan, dat het ook breder kan.

Mevrouw Michon-Derkzen, VVD.

Mevrouw **Michon-Derkzen** (VVD):

Voorzitter. Ik moet naar aanleiding van mevrouw Van der Plas denken aan het debat over de Raming dat we hebben gehad, waarbij ik aan de Voorzitter aandacht heb gevraagd voor de toenemende onveiligheid van politici. De Kamer-voorzitter heeft aangegeven daarop terug te komen. Dat lijkt me heel goed. Hoe vreselijk ik het ook vind wat er is gebeurd, ik steun dit voorstel niet.

De heer **Eerdmans** (JA21):

Voorzitter, steun, mede namens Groep Van Haga.

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):

Voorzitter. Dit hoort niet in een democratie. Ik hoop wel dat er aangifte is gedaan. Ik hoor dus nog of dat is gedaan.

De heer **Baudet** (FVD):

...

De heer **Omtzigt** (Lid Omtzigt):

Dat vind ik wel belangrijk in dezen. Ik zou graag op een gegeven moment een brief willen hebben van de regering over wat er precies gebeurd is nadat dat proces van onderzoek doorlopen is, want als je aangifte gedaan hebt, heb je nog geen dader. Dat zeg ik er maar gewoon heel eerlijk bij. Je hebt wel een verdachte of verdenkingen die geuit zijn. Daarna alleen steun indien het in het brede verband voltrokken wordt dat door mevrouw Van der Plas beschreven is.

De heer **Kwint** (SP):

Op dit moment geen steun voor een debat.

De heer **Boutkan** (Volt):

Wij steunen dit debat niet, maar een breder debat over veiligheid lijkt me wel verstandig om te voeren met hoe het aan het escaleren is in de samenleving.

De heer **Van der Lee** (GroenLinks):

Wij verwerpen al het geweld en alle intimidatie van mensen die politiek actief zijn. Dat mag gewoon niet gebeuren in Nederland. Tegelijkertijd hoor ik dat er al allerlei conclusies worden verbonden aan een incident. Ik weet niet precies wat er is gebeurd of wat er uit het onderzoek komt. Laat eerst die informatie maar komen. Op dit moment steunen wij geen debat. Dat geldt ook voor de PvdA.

Mevrouw **Van Esch** (PvdD):

Ik kan aansluiten bij "vreselijk dat het gebeurd is" en "goed dat er aangifte is gedaan". Wat ons betreft nu hierover geen debat, maar mocht er een keer een breder debat komen, dan kan dit uiteraard ook meegenomen worden.

Mevrouw **Den Haan** (Fractie Den Haan):

Voorzitter. Ik vind het ook verschrikkelijk wat er is gebeurd en goed dat er aangifte is gedaan. Ik steun wel de aanvraag voor een breder debat.

De heer **Drost** (ChristenUnie):

Voor nu geen steun voor een plenair debat. Er komen na de zomer een aantal plenaire debatten aan waarin we dit uitstekend kunnen bespreken, onder andere de Algemene Beschouwingen. Het gaat wel over iets heel fundamenteels; dat ben ik met de heer Baudet eens.

De **voorzitter**:

Er is geen meerderheid voor uw verzoek. Laat ik ook mijn afschuw uitspreken over dit soort incidenten. Mensen moeten gewoon veilig hun werk kunnen doen. Dat wilde ik even meegeven. Ook sterkte aan degene die gewond is geraakt. Er is dus geen meerderheid voor uw verzoek.

De heer **Baudet** (FVD):

...

De **voorzitter**:

Wacht, ik concludeer even af.

Er is wel aangegeven dat men het onderzoek wil afwachten en op basis daarvan wellicht nog verder wil kijken. Wellicht is daarna ook nog behoefte aan een breder debat, maar dat zal dan wel opnieuw moeten worden aangevraagd.

De heer **Baudet** (FVD):

Het element van dat dat daarna is, heb ik niet zo begrepen. Volgens mij is er een ...

De voorzitter:

Er is geen meerderheid, ook niet voor een breed debat.

De heer Baudet (FVD):

Ook niet voor een breder debat?

De voorzitter:

Nee. Wel voor een dertigledendebat.

De heer Baudet (FVD):

Wel voor een dertigledendebat. Dan wil ik dat graag laten inplannen. Ik zal dit blijven agenderen, want in weerwil van wat mij en anderen van FVD weleens wordt aangewreven, staan wij op elke mogelijke manier voor het democratische proces, voor het democratische debat. Elke vorm van geweld, intimidatie en bedreiging is altijd onacceptabel, van welke kant het ook komt.

De voorzitter:

U heeft uw punt gemaakt. Dank.

De heer Baudet (FVD):

Wij moeten daar volgens mij met z'n allen heel duidelijk voor gaan staan en die grenzen heel duidelijk beschermen en bewaken.

De heer Omtzigt (Lid Omtzigt):

U concludeerde af. Ik verzoek de regering wel op een voor hen gepast moment te beschrijven wat er van waarheidsvinding en eventuele vervolging terechtgekomen is.

De voorzitter:

Ja, we gaan dat doorgeleiden. Dank u zeer. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van deze regeling van werkzaamheden. Ik schors de vergadering nu voor een enkel moment en dan wordt er gestart met het debat over de hervormingsagenda voor de jeugdzorg.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.